

PROJECTE DE
MESURA DE GOVERN
ELS BARRIS DE BARCELONA

Novembre 2008

MESURA DE GOVERN

“ELS BARRIS DE BARCELONA”

ANTECEDENTS

La descentralització administrativa i participativa en deu Districtes establerta al 1984, i el seu desenvolupament al llarg dels darrers vint anys han representat un gran avanç en la implementació de polítiques de proximitat.

En la sessió del Consell Municipal del dia 22 de desembre de 2006, acta de 2 de febrer de 2007, es va presentar la mesura de govern *La Barcelona dels barris*, on es va concebre el barri com l'espai de convivència urbana, de proximitat i participació.

Amb aquesta voluntat política es va aprovar la *delimitació i la denominació dels barris que integren els districtes de la ciutat de Barcelona*, i ordenar l'inici dels procediments administratius corresponents per a la modificació dels Reqlaments d'organització i funcionament dels districtes, així com dels tràmits d'actualització del seccionat censal i padronal de la Ciutat, per tal que recullin la divisió territorial en barris que s'aprova en l'esmentat acord.

També cal recordar que aquella mesura de govern preveia el següent compromís: *“continuar treballant també per aconseguir les modificacions legals necessàries per impulsar l'estatut del conseller que reconegui la dignitat que té aquesta figura de proximitat, i obrir el procés per a la modificació dels Reqlaments de districte, no només per al reconeixement dels barris, sinó també per aprofundir en el seu contingut, alhora que s'avaluï i re disseny el model participatiu per tal d'adaptar-ho a cadascuna de les realitats”*.

L'Equip de Govern en l'actual mandat 2007-2011, en compliment a l'esmentada mesura de govern ha impulsat:

- a) Les modificacions legals necessàries per consolidar la figura de conseller/a de Districte i crear la figura de conseller/a de Barri, mitjançant la modificació del títol II de les Normes Reguladores del Funcionament dels Districtes, en sessió plenària del Consell Municipal de 30 de maig de 2008.
- b) La preceptiva validació del "Instituto Nacional de Estadística", de l'actualització del seccionat censal i padronal de la Ciutat, en base a la divisió territorial dels barris.

UNA NOVA MESURA DE GOVERN: ELS BARRIS DE BARCELONA.

Un cop s'han impulsat les iniciatives descrites anteriorment, i amb la voluntat de dotar i desenvolupar els diferents continguts d'un barri, dins el marc de potenciar la proximitat en les accions municipals, l'actual Equip de Govern presenta aquesta nova mesura de

govern per evolucionar de la Barcelona dels Barris als Barris de Barcelona, que inclouen les següents iniciatives d'actuació:

➤ **PRIMERA.- Establir els elements bàsics d'un Barri.**

Objectiu

Barri és una subdivisió d'una ciutat, amb un sentit de pertinença dels seus habitants, basat en la proximitat i la història i amb caràcter propi. És, també, el conjunt de veïnatge que conviu a l'entorn d'uns serveis públics i privats, espais oberts i una determinada xarxa d'equipaments i activitats que fan d'aquest nucli, sovint vertebrat mitjançant el seu teixit associatiu, una unitat bàsica de convivència dins el seu districte i dins la Ciutat.

Instrument tècnic:

Per concretar i definir quins són els elements que configuren aquesta unitat bàsica de convivència, s'ha elaborat un catàleg, com a instrument per sistematitzar i homogeneïtzar el recull d'informació i, també, la seva presentació, sobre els continguts de cada barri, a fi d'assolir una massa crítica suficient d'habitants, per als elements que s'hi ubiquen.

Aquest catàleg inclourà els equipaments, espais, serveis, activitats, etc. que hom considera de relleu i que han de situar-se en un radi abastable i equivalent al del propi barri. S'hi inclouen, també, dotacions que es considera necessiten d'un àmbit més ampli (agrupació de barris o districte), independentment del barri on s'ubiquin.

Tot i que, majoritàriament, es fa referència a equipaments i serveis de titularitat municipal, no s'exclouen d'altres, considerats significatius, independentment de que puguin ser de titularitat aliena o compartida amb d'altres administracions, com ara justícia i seguretat o, fins i tot, amb entitats de dret privat com les que poden gestionar les festes majors.

S'acompanya document (ANNEX 1), model de fitxa dels Elements Bàsics d'un Barri.

➤ **SEGONA.- Adequar el model participatiu de districte a la nova realitat i estructura dels barris. El Consell de Barri com a nova proposta participativa.**

Objectiu

Donant compliment al mandat del Programa d'Actuació Municipal 2008-2011, que estableix al punt 1.7.2.1 "impulsar els Consells de barri com a màxims òrgans de participació de proximitat" i a partir d'experiències participatives prèvies a districtes com l'Eixample o Gràcia, on ja es troben en funcionament els Consells de Barri, procedirem a la seva extensió al conjunt de barris de Barcelona, per així:

- Promoure nous espais de participació ciutadana a l'àmbit de més proximitat a la ciutadania
- Aprofundir la qualitat dels mecanismes de participació ciutadana a nivell territorial
- Millorar la comunicació bidireccional entre l'administració municipal i la ciutadania

Els Consells de Barri es configuren com òrgans de participació territorial en totes les qüestions referents a la seva competència. Tenen per finalitat ser un canal de participació ciutadana en el desenvolupament de polítiques públiques de proximitat i convivència i aprofundir així en la cohesió social i la qualitat de vida urbana de la nostra de Barcelona.

En aquests Consells de Barri, la ciutadania podrà participar tant, a través de les seves entitats com a títol individual.

Instrument tècnic:

S'acompanya (ANNEX 2) el document Proposta d'organització i funcionament intern dels Consells de Barri.

➤ **TERCERA.- Nou model de gestió territorial.**

Objectiu:

Replantejar el model de gestió territorial de l'Ajuntament per potenciar la territorialització de les polítiques centrals, reforçar l'estructura dels Districtes i crear la figura del tècnic de barri; aquesta és una funció que ha de resultar essencial per facilitar la comunicació bidireccional, com a referent i enllaç, per als temes de competència tècnica, entre el ciutadà i l'estructura operativa dels serveis del Districte i, per extensió, de la resta de serveis municipals.

➤ **QUARTA.- Establir un pla estratègic per cada barri**

Objectiu: Una vegada aprovada la mesura de govern, cada barri decidirà el seu propi pla estratègic per dotar-se d'aquells continguts que estimi prioritaris.

Fase 1:Diagnosi:

Per obtenir l'anàlisi real de cada barri, durant el segon semestre de 2009 , s'efectuarà barri a barri.

- Una recollida de la informació necessària per fer l'inventari dels elements bàsics de què disposa cada barri.
- L'anàlisi i contrast de la realitat observada respecte de la referència teòrica.

Fase 2:Pla Estratègic:

Feta aquesta tasca de diagnosi i anàlisi, es treballarà al llarg del primer semestre de 2010 en l'elaboració d'un Pla Estratègic per a cada un dels 73 barris de la Ciutat, fent la proposta de mesures necessàries a fi d'adequar la disponibilitat d'elements bàsics a la realitat de cada barri.

Aquest pla estratègic s'haurà de confeccionar dins l'àmbit dels nous Consells de Barri i amb la participació i aportacions fetes per les entitats, veïns i veïnes de cada barri.

L'horitzó de desenvolupament d'aquests plans estratègics serà de deu anys 2010 – 2020.

➤ **QUINTA.- Crear l'Observatori dels Barris de Barcelona.**

Objectiu:

L'Observatori dels Barris de Barcelona, es configura com a instrument de coneixement i divulgació de la informació estadística municipal i d'indicadors de la Ciutat a nivell de barri.

L'objectiu és donar compliment als principis de transparència i proximitat, facilitant als ciutadans la informació i indicadors d'activitat al nivell del seu, més immediat, àmbit territorial així com subministrar informació que permeti analitzar l'equilibri territorial en termes dotacionals, de prestació de serveis i avaluar l'impacte de les polítiques públiques de les administracions i operadors de serveis públics.

Periodicitat i contingut:

L'Observatori presentarà anualment, i amb periodicitat quadriennal com a balanç de mandat, la següent informació:

- Informació estadística relativa a la *realitat física, social i demogràfica* del barri
- Informació estadística relativa a les *prestacions i acció pública* en l'àmbit 'barri'
- *Ràtios i indicadors* que relacionen prestacions i activitat amb la realitat del barri.

Cada barri disposarà de la bateria de informació estadística, ràtios i indicadors, acompanyada d'un comentari general de la situació del barri en si mateix i comparatives amb el districte, altres barris i districtes de la Ciutat. En el futur podrà ser complementat amb l'evolució temporal (sèries) de les variables del barri.

Òrgan competent:

Correspon el disseny i producció de l'Observatori dels Barris de Barcelona al Gabinet Tècnic de Programació, conjuntament amb el Departament d'Estadística, partint dels actuals recursos i de les dades publicades, periòdicament, per aquests departaments, tant en l'Anuari com a les Guies i Informes, així com d'altres informacions dels operadors de serveis a la ciutat i d'altres ens públics i privats.

Desenvolupament normatiu

Una vegada tramitada la present mesura de govern es procedirà a tramitar el corresponent expedient de projecte normatiu als efectes de modificar les Normes Reguladores de la Participació Ciutadana i les Normes Reguladores del Funcionament dels Districtes per adaptar-les a la nova figura del Consell de Barri.

Elements bàsics d'un barri

Els elements llistats al present document formaran part del mínim a integrar dins de cada barri, sense perjudici dels elements i equipaments ja existents o de l'assignació d'un nombre major, en base als plans sectorials d'equipaments.

Barri: _____

	Competència municipal (obligatòria o voluntària)
	Competència altres administracions
	Competència compartida (ens públics o privats)

		Elements bàsics d'un barri	Barri	>30 mil habit.
Accés a la cultura	1	biblioteca / biblioteca de districte		x
	2	teatre / espai de dansa		x
Promoció social i associativa	3	centre cívic		x
	4	casal de barri	x	
	5	casal joves		x
	6	espai infantil / ludoteca	x	x
	7	espai gent gran / casal	x	x
	8	"Festa Major"	x	x
Educació	9	escola bressol	x	x
	10	col·legi educació infantil i primària	x	x
	11	institút d'educació secundària		x
Foment de l'esport	12	espais esportius urbans (petanca, cistelles, ping-pong, circuit, bitlles, skate)	x	x
	13	centre esportiu (pavelló, fitness, piscina)		x
	14	camp gran (futbol o polivalent)		x
Atenció sanitària	15	centre d'atenció primària de salut		x
Acció social	16	centre de serveis socials		x
	17	centre de dia per a gent gran		x
	18	residència per a gent gran		x
	19	habitatge de lloguer amb serveis per a gent gran		x
	20	pati obert a centres educatius	x	x
Atenció ciutadana	21	punts accés wi-fi	x	x
	22	punt atenció ciutadana (quiosc)	x	x
Comerç	23	mercat municipal / supermercat		x
	24	eix comercial		x
Sostenibilitat	25	mini punt verd	x	x
Espai públic	26	"plaça major"	x	x
	27	zona peatonal "rambla"	x	x
	28	camins escolars	x	x
	29	espais verds	x	x
	30	espais per a equips de neteja		x
	31	jocs infantils	x	x
Convivència	32	mediació	x	x
	33	"Banc del Temps"	x	x
	34	programes intergeneracionals	x	x
	35	bon veïnatge	x	x
Mobilitat	36	Accés Metro / Bus / FGC	x	x
	37	bus de barri		x
	38	carril bici	x	x
	39	estació "Bicing"	x	x
	40	aparcament soterrat	x	x
Seguretat	41	polícia de proximitat	x	x
Participació i Govern	42	Consell de Barri	x	x
	43	conseller/a de barri	x	x
	44	pla comunitari o estratègic	x	x
Altres	45	juřat de barri		x
	46	oficina Correus		x

Proposta d'organització i funcionament intern dels Consells de Barri

Proposta d'organització i funcionament intern dels Consells de Barri

El Consell de Barri

1. Els Consells de Barri són òrgans de participació territorial en totes les qüestions referents a la seva competència. Tenen per finalitat ser un canal de participació ciutadana en el desenvolupament de polítiques públiques de proximitat i convivència i aprofundir així en la cohesió social i la qualitat de vida urbana de la nostra ciutat.

2. Cada Barri de Barcelona disposarà del seu Consell de Barri.

Règim de sessions

3.1. Es convocaran un mínim de dues sessions ordinàries del Consell de Barri a l'any, a raó d'una per semestre. La Presidència podrà proposar la realització de sessions extraordinàries per tractar amb urgència temes preferentment monogràfics.

3.2. La Vicepresidència o la Comissió de Seguiment podran proposar a la Presidència la convocatòria de sessions extraordinàries.

3.3. Per no fraccionar debats i abordar situacions que superin els límits d'un barri, a proposta de dos o més Comissions de Seguiment de Consells de Barris, podran reunir-se conjuntament dos o més Consells de Barris, de manera ocasional o continuada.

Àmbit d'actuació

4. A les sessions es debatrà sobre les actuacions del territori, es podran formular preguntes i suggeriments i es farà el seguiment dels temes relatius al barri. Seran temes prioritaris de treball, en tot allò que afecta al barri, el Programa d'Actuació de Districte (PAD), l'anàlisi de necessitats relacionades amb els àmbits que són de competència municipal, l'orientació de la planificació global d'altres actuacions del Districte, incloent-hi tots aquells plans estratègics en els que l'Ajuntament hi participi i es consideri pertinent abordar (plans d'equipaments, catàlegs de proximitat, plans comunitaris, plans educatius d'entorn, plans de la Llei de barris...), així com les avaluacions dels diferents programes i plans que siguin objecte de seguiment.

5. En el decurs del Consell de Barri els/les ciutadans/nes podran formular les preguntes i suggeriments que desitgin sobre qualsevol tema relatiu al barri. Seran obertes a tots els ciutadans i ciutadanes, entitats i associacions del barri, que podran participar-hi i presentar propostes oralment i per escrit.

Composició i funcionament

6. El Consell de Barri estarà format pels següents membres:

6.1. El President/a del Consell de Barri, càrrec que serà exercit pel Regidor/a del Districte o Conseller/a en qui delegui. El Regidor/a del Districte nomenarà també una vicepresidència que recaurà en un ciutadà o ciutadana de consens, amb una trajectòria reconeguda, vinculada a la vida social i/o associativa del barri.

6.2. Un conseller/a de districte de cada grup municipal.

6.3. Les entitats i associacions de veïns i veïnes del barri, que constin inscrites al Registre d'Entitats de l'Ajuntament de Barcelona .

6.4. Actuarà com a secretari el tècnic del barri.

6.5. Podran participar en les sessions del Consell de Barri les associacions i entitats del barri i els ciutadans i ciutadanes, veïns del barri, que ho desitgin.

6.6. Els professionals d'equipaments i serveis públics vinculats al barri que el Districte determini, en el supòsit que aquest consideri convenient dita col·laboració.

La Comissió de Seguiment del Consell de Barri

7.1. Es constituirà una Comissió de Seguiment del Consell de Barri que serà l'encarregada de fer el seguiment dels temes plantejats al Consell de Barri i preparar els ordres del dia de les futures sessions.

7.2. La Comissió de seguiment del Consell de Barri, es constituirà de manera flexible en cada barri, sota les següents premisses :

- Ha d'estar representada la Direcció política i tècnica del Districte.
- Ha d'estar representat el moviment associatiu, mitjançant les entitats del barri, registrades al Registre d'Entitats, escollint-se entre elles mateixes la seva representació.
- Poden estar representats els/les ciutadans/es del Registre Ciutadà, quan el seu nombre al barri sigui significatiu.
- Farà les funcions de secretari/a el/la tècnic/a de barri.

7.3. Per enfortir els processos participatius i facilitar la circulació de la informació i la opinió de baix a dalt, la Comissió de seguiment del Consell de Barri pot convocar sessions i taules de treball, amb convocatòria oberta i pública per estudiar, treballar i debatre determinats assumptes que formaran part de l'ordre del dia de propers Consells de Barri.

El Consell Ciutadà del Districte

8. Per complementar l'existència dels Consells de Barri amb la composició i funcions del Consell Ciutadà de Districte, avui reconegut normativament com a màxim òrgan consultiu i de participació del districte, s'incorporarà en els seus texts reguladors que la seva composició vingui integrada també per entitats i associacions de veïns i veïnes i persones individuals del Registre Ciutadà, en representació de cada un dels barris del Districte.

9. També s'inclourà com a nova funció del Consell Ciutadà del Districte la de conèixer, debatre i fer seguiment dels acords presos dins l'àmbit dels Consells de Barri, així com sol·licitar la seva convocatòria.

CALENDARI PARTICIPATIU A DISTRICTES I BARRIS

1 Gener	2 Febrer	3 Març	4 Abril	5 Maig	6 Juny	7 Juliol	8 Agost	9 Setembre	10 Octubre	11 Novembre	12 Desembre
		C. Plenari		C. Plenari		C. Plenari			C. Plenari		C. Plenari
		Aud. Publ.		Aud. Publ.		Aud. Publ.			Aud. Publ.		Aud. Publ.
			Consell Ciutadà								Consell Ciutadà
Consell de Barri	Consell de Barri		Consell de Barri		Consell de Barri			Consell de Barri		Consell de Barri	